

Dannebrogsviden

10 spørgsmål med svar om brug af Dannebrog

Af Søren Cruys-Bagger fra Nationalt videncenter om Dannebrog
Flagkonsulent i Dannebrog-Samfundet. Udarbejdet januar 2025.

Dannebrogsviden handler om brug af Dannebrog

Det nationale videncenter om Dannebrog har i 2024 besvaret mange vigtige flagfaglige spørgsmål om Dannebrog og hvordan Dannebrog bør anvendes.

Denne udgave af Dannebrogsviden rummer 10 spørgsmål med svar. Spørgsmålene har alle været sendt til besvarelse i videncenteret. De 10 svar er en bearbejdet og beskåret udgave af den flagfaglige besvarelse som spørgeren har fået tilsendt.

Hvorfor har et Dannebrog som splitflag en kongekrone i øverste stangfelt?

Kronen er et statskendetegn. Kronen er autoriseret af Kongehuset og kaldes for Den danske Kongekrone. Den må kun anvendes af staten eller hvis der bliver givet tilladelse. Statens skibe skal flage med splitflag med særligt mærke i form af Den kongelige Krone. Det gælder dog ikke føring af splitflag fra 'myndighedsskibe' såsom postbåde, toldbåde, lodsbåde mv. De har deres egne mærker i stangfeltet. På land har Taarbæk Havn Kongens tilladelse til at flage med splitflag med kongekrone i øverste stangfelt.

Må en forening der lukker overdrage deres fane til en anden som ingen har?

En dannebrogsfane udleveret af Dannebrog-Samfundet og indviet til den pågældende forening bliver ved indvielsen til foreningens fane. Hvis fanen ikke er indviet, ændrer det ikke på at fanen er foreningens fane og knyttet til foreningens virke. Hvis fanedugen er udsmykket, med foreningens logo eller tekst er det en yderlige binding mellem fane og forening. Lokale foreninger der lukker, kan aflevere fanen til lokalhistorisk samling eller egnsmuseum. En foreningsfane fortæller en historie om den lukkede forening. F.eks. hvis den har udsmykning, fanebånd, faneringe eller tilsvarende gennem det 'liv' som fanen har haft sammen med foreningen.

Hvordan kan der flages med Dannebrog ved en borgerlig bisættelse fra kirkens kapel?

Enhver form for flagning skal gennemføres respektfuldt og anstændigt. De pårørende skal kunne forlade kirkens område på baggrund af en mindeværdig begivenhed. Det er kirken der bestemmer hvordan der skal flages på kirkens grund. Der kan flages fra kirkens flagstang. Der flages på halv stang i passende tid før den borgerlige bisættelses ceremoniel påbegyndes. Flaget forbliver på halv stang indtil kisten og de pårørende har forladt kirkens område. Flaget hejses herefter på hel stang hvorefter det hales ned. For gennemførelse af ovenstående kan det kræve forudsætningsskabende aftaler. Kirken skal give tilladelse til at måtte anvende kirkens flagstang. Der flages kun med Dannebrog som stutflag. Det aftales hvem der har ansvaret for og gennemførelse af flagningen. Det anbefales, at der kun bør deltage dannebrogsfaner på kirkens område.

Hvad er en flagalle?

En flagalle består af mange flagstænger med Dannebrog, som placeres på begge sider af en vej og dermed danner en allé. Flagalleer anvendes f.eks. i bymidten eller ved sportshallen når der foregår forskellige byarrangementer hvor der skal flages. En flagalle er flagning med Dannebrog. Flagningen skal derfor følge de danske flagtider. Hvis en forening ønsker en flagalle placeret på en offentlig vej eller en privat fællesvej, skal der ansøges om tilladelse til flagningen hos politiet og kommunen. Foreningen er erstatningsansvarlig, hvis der sker ulykker som følge af væltede flagstænger, ødelagte vejbaner eller fortove.

Hvad gør fanebæreren med fanedugen når det blæser?

Fanedugen låses ved at fastgøre den til fanestangen med fanesnoren og ikke holde på fanedugen.

Synger fanebærer og fanevagt med på salmer og sange i kirken?

Nej det gør de ikke. Når man er fanebærer og fanevagt under kirkelige handlinger skal fanebærer og fanevagt alene koncentrere sig om at forvalte og varetage dannebrogxfanens behov. Fanebærer og fanevagt synger ikke med når der afsynges salmer og sange.

Skal der sørgeflor på dannebrogxfanen ved en begravelse eller bisættelse i kirken?

Nej det skal der ikke. En fane kan ikke sørge. Derfor kan en dannebrogsfane ikke forsynes med sørgeflor, sørgebånd eller sort fanesnor med sorte fanekvaster.

Hvordan skal et nyt dannebrogflag indvies?

Der er ikke fastlagt ceremoniel for indvielse af et dannebrogflag. En mislykket flaghejsning af det nye flag kan være en pinlig oplevelse. Forslag til ceremoniel. Der kan synges flagsange før og efter flaghejsning. Der holdes taler af giver og modtager. Flaget hejses sammenrullet og trækkes fri. Det gamle og slidte flag skal bortskaffes efter reglerne.

Er det rigtigt at når Dannebrog skal flages på halv stang skal flagets nederste kant være midt på stangen?

Ja, det er rigtigt. I Sådan bruges Dannebrog står der at midten af flaget skal placeres ca. midt på flagstangen. Det betyder at Dannebrog i nogle situationer kommer for langt ned på flagstangen. I 3. udgave af Sådan bruges Dannebrog vil det blive rettet således at flagets nederste kant skal placeres midt på flagstangen.

Hvad er fanetider for en dannebrogsfane?

Dannebrogxfaner må anvendes indendørs hele døgnet. En dannebrogsfane må ikke betragtes som et dannebrogflag. Fanen anvendes ikke som et udendørs symbol svarende til et flag på flagstang. Når dannebrogxfanen skal benyttes udendørs, er det tidligst fra kl. 08:00. På dage, hvor solen står op efter kl. 08:00, må dannebrogxfanen først være synlig ved solopgang. Er det uden for de nævnte tider skal faner bæres sammenrullet og helst tildækket. Fanen bæres af et fanehold som består af en fanebærer og en eller flere fanevagter. Hvis flere faner indgår i et optog eller en faneborg, skal der udpeges en fanefører.

